

บทความเรื่อง: รวมพลัง รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจสู้ภัยแล้ง

โดย นางจุฑารัตน์ โสดาศรี
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์
กรมประชาสัมพันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใฝ่พระราชหฤทัยเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาแหล่งน้ำ เป็นอย่างยิ่ง มีพระราชดำริน้ำคือปัจจัยสำคัญต่อมนุษย์และบรรดาสสิ่งมีชีวิตอย่างถ่องแท้ ดังพระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ความตอนหนึ่งว่า “...หลักสำคัญว่า ต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้...”

จากการที่ประเทศไทยกำลังเผชิญหนักกับปัญหาวิกฤตภัยแล้งอยู่ในขณะนี้ รัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจ แต่ได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว มุ่งมั่นทำงานในเชิงรุก โดยยึดแนวทางประชารัฐมาใช้ในการแก้ไขปัญหา โดยอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชนได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืน รัฐบาลได้ชักชวนให้พี่น้องเกษตรกรหันมาปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เพื่อทดแทนการปลูกข้าว โดยมีเกษตรกรหลายรายประสบความสำเร็จแล้ว และยังออกมาตรการจ้างงานเร่งด่วน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้มีรายได้พร้อมจัดโครงการจิตอาสาให้นักศึกษาอาชีวะออกพื้นที่ชุมชน เพื่อช่วยเหลือและถ่ายทอดความรู้ในการประกอบอาชีพให้กับชุมชน จึงได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันหาแนวทางช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ให้มีโอกาสปรับเปลี่ยนอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และสามารถดำรงชีวิตผ่านช่วงวิกฤตภัยแล้งนี้ไปได้

กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการดูแลพี่น้องประชาชน ทั้งแรงงานในระบบและนอกระบบ จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

ประชาชนตามภารกิจของหน่วยงาน อาทิ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดให้มีการฝึกอาชีพ เพื่อเสริมทักษะ เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว และกรมการจัดหางานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น

“ข้าพเจ้าแห่งนคูท้องฟ้า และพบว่าเมฆเป็นจำนวนมาก แต่เมฆเหล่านั้นพัดผ่านไปแห่งแล้งไป วิธีแก้ไขอยู่ที่ว่า จะทำอย่างไรที่จะให้เมฆเหล่านั้นตกลงมาเป็นฝนในท้องที่นั้น ความคิดนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการทำฝนเทียม” จากพระราชบันทึกของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง “Rainmaking Story” ที่พระราชทานผ่านกองงานส่วนพระองค์ พ.ศ. 2543 สะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์เริ่มแรกที่เกิด “ที่มาของพระราชดำริฝนหลวง” ขณะที่พระองค์เสด็จฯ เยี่ยมประชาชนในพื้นที่แห่งแล้งทุรกันดาร 15 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 2-20 พฤศจิกายน 2498

“ฝนหลวง” จึงกำเนิดขึ้นด้วยน้ำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยความทุกข์ยากของพสกนิกร จึงมีพระราชดำริค้นหาวิธีการที่จะทำให้เกิด “ฝน” นอกเหนือจากธรรมชาติ โดยเริ่มทดลองทำฝนหลวงครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี 2512 โดยนำเทคโนโลยีทันสมัยและทรัพยากรที่มีอยู่ มาประยุกต์กับศักยภาพของการเกิดฝนในเขตร้อน นับตั้งแต่กำเนิดฝนหลวง ความสำคัญของฝนหลวงจึงมีมากขึ้นเรื่อย ๆ กระทั่งปี 2518 รัฐบาลตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง “สำนักงานปฏิบัติการฝนหลวง” ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนปี 2535ยกฐานะขึ้นเป็น “สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร” โดยร่วมกับ “กองการบินเกษตร” ทำให้มีการปฏิบัติงานมากขึ้น และปี 2556 ก้าวเป็น “กรมฝนหลวงและการบินเกษตร” เพื่อให้ปฏิบัติการฝนหลวงรวดเร็วมีประสิทธิภาพและคล่องตัวในการทำงานร่วมกับส่วนราชการอื่น

ประเทศไทยเคยเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำมาช้านาน จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคมยุคใหม่ และสถานการณ์ความผันแปรของสภาพอากาศเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความขาดแคลนทรัพยากร โดยเฉพาะเรื่องของน้ำ แต่การตระหนักรู้ถึงปัญหาและความพยายามในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ย่อมเป็นวิถีทางที่จะรอดพ้นจากภัยพิบัติได้ การตระหนักรู้และการเตรียมการป้องกันแก้ไขภัยแล้งไว้ล่วงหน้าจะช่วยให้อาณาการณณ์ผ่อนหนักเป็นเบาได้อย่างแน่นอน

ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ประสบภาวะภัยแล้งในปี 2558 / 2559 และปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม สำนักงบประมาณ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จัดทำโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต ของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2558 / 2559 และผลกระทบจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร โดยเป็นการดำเนินการในรูปแบบ การถ่ายทอดความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งเทคโนโลยีที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกร ได้รับความรู้เพิ่มเติม สามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ และประกอบอาชีพเสริมในช่วงที่ ประสบภัยแล้ง ซึ่งจะเป็แนวทางหนึ่งในการสร้างรายได้เสริมให้แกเกษตรกร โดยใช้สถานที่ ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน 882 แห่งทั่วประเทศ มีเป้าหมาย เป็นเกษตรกร จำนวน 220,500 ราย ใ้ใช้เวลาอบรม 90 ชั่วโมง/รุ่น (รุ่นละ 50 ราย 5รุ่น) อบรมตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ - 31 พฤษภาคม 2559

